

РЕШЕНИЕ

№ 15492

гр. София, 25.09.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 52 СЪСТАВ, в публично заседание на осми юни през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: НИКОЛАЙ ИЛ. НИКОЛОВ

при участието на секретаря АЛЕКСАНДРА В. Т.
като разглежда докладваното от НИКОЛАЙ ИЛ. НИКОЛОВ Гражданско дело № 20211110141352 по описа за 2021 година

Предявени са искове по чл. 422, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 327, ал. 1 от ТЗ и по чл.422, ал.1 от ГПК, във връзка с чл.86 от ЗЗД.

Ищецът „.....“ ЕООД твърди, че с ответника е имал дълготрайни и постоянни търговски взаимоотношения, без да е налице формално сключен договор за доставка/покупко-продажба/. Заявява, че е предал на ответника санитарно-хигиенни материали, но последния не му е платил стойността им. Поддържа, че за предадените стоки са издадени фактури: Фактура № 0000907989/12.08.2014 г. за сумата от 1437.80 лева; Фактура № 0000908078/21.08.2014 г. за сумата от 900.62 лева; Фактура № 0000908222/05.09.2014 г. за сумата от 1092.26 лева; Фактура № 0000908328/16.09.2014 г. за сумата от 1557.72 лева; Фактура № 0000908574/09.10.2014 г. за сумата от 794.64 лева; Фактура № 0000908835/03.11.2014 г. за сумата от 1719.71 лева и Фактура № 0000910185/10.03.2015 г. за сумата от 609.30 лева. Заявява, че е подал заявление, във връзка с което е образувано частно гражданско дело № 47362/2019 г. и е издадена на 02.07.2020г. Заповед за изпълнение на парично задължение по чл.410 от ГПК. Претендира установяване на вземането за сумата от 8112.05 лева, представляваща цената на доставените санитарно-хигиенни материали, за които има съставени фактури, ведно със законната лихва от датата на заявлението- 14.08.2019 г. до окончателното изплащане; за сумата от 3977.09 лева, представляваща мораторна лихва за предадените и незаплатени стоки, считано от 15-то число от датата на получаването на стоките/издаването на фактурите до датата на заявлението- 14.08.2019 г. Претендира осъждане на ответника за разноските.

Ответникът „.....“ ЕООД е получил препис на исковата молба и в срока по чл.131 от ГПК е подал писмен отговор. Заявява, че не е получавал стоките, за които има издадени фактури. Прави възражение за изтекла погасителна давност.

Софийски районен съд, след преценка на всички доказателства и доводи на страните съгласно чл. 235, ал. 2 от ГПК, приема за установено следното:

По иска с правно основание чл. 422, ал. 1 ГПК, във връзка с чл.327, ал.1 ТЗ:

За основателността на предявения иск ищецът следва да докаже валидно сключен договор за търговска продажба между страните и изпълнението на задължението му по същия – за доставяне на стоката, на ответника и/или издаване на документа, който му дава

право да я получи, както и стойността на стоката, според уговореното между страните. Ответникът от своя страна следва да докаже, в случай че се установи възникването на твърдяното от ищеца субективно право, че е заплатил претендирано парично задължение в срок или дължи такова в по-малък размер, респ. основание за неплащане.

Договорът за търговска продажба на движими вещи, съгласно чл. 318, ал. 1 ТЗ е консенсуален. Сключването му предпоставя постигане на съгласие между страните - продавач и купувач, относно съществени елементи от съдържанието на сделката, а такива са вещта /стоката/, обект на продажба и цената. С постигането на съгласие, за продавача възниква задължението да заплати уговорената цена. Поради консенсуалния характер на сделката предаването на вещта и плащането на цената не са елементи от фактическия състав на търговската продажба, а са относими към изпълнението на произтичащите от договора задължения, като при липса на други договорености - чл. 327, ал. 1 ТЗ поставя плащането в зависимост от предаването.

По делото се установи, че между страните по настоящото производство са възникнали продажбени правоотношения, породени от сключени между тях договори за покупко-продажба, за които като търговска продажба по аргумент от чл. 318, ал. 1, във връзка с чл. 286, ал. 1 от ТЗ се прилагат правилата на ТЗ. Наличието на продажбени правоотношения между страните се доказва по делото от представените [Фактура № 0000907989/12.08.2014 г.](#); [Фактура № 0000908078/21.08.2014 г.](#); [Фактура № 0000908222/05.09.2014 г.](#); [Фактура № 0000908328/16.09.2014 г.](#); [Фактура № 0000908574/09.10.2014 г.](#); [Фактура № 0000908835/03.11.2014 г.](#) и [Фактура № 0000910185/10.03.2015 г.](#); [Писмо \(вх. №53386/18.03.2022 г.\)](#) от НАП, което съдържа заверени копия от дневниците за покупки и продажби по ЗДДС на „.....“ за периода от [01.01.2013 г.](#) до [31.12.2015 г.](#) и приетите заключения на съдебно-счетоводната [експертиза](#) от [28.03.2022 г.](#) и от [03.05.2022 г.](#), които съдът приема изцяло за достоверно, като обективно и компетентно изготвено. Вещното лице заяви, че само [Фактура № 0000908835/03.11.2014 г.](#) за сумата от [1719.71 лева](#) не е отразена в счетоводството и дневниците по ЗЗД на ответника. Вписването на процесните фактури общо на стойност [6392.34 лева](#) (с изключение на [Фактура № 0000908835/03.11.2014 г.](#) за сумата от [1719.71 лева](#)) в счетоводните книги на ответника води до несъмнения извод, че ответникът е узнал предметното съдържание на процесните фактури. Като извършеното от ответника вписване в счетоводните книги на процесните фактури, съдържанието на които удостоверява основните елементи на договорите за покупко-продажба – предмет (вид и количество на стоките) и цена, представляват и негово извънсъдебно признание за сключването между страните на процесните договори за търговска продажба и предаването на стоките по тях – в този смисъл е и трайната практика- Решение 45/2014 г., на I ТО при ВКС; Решение № 42/2010 г., на II ТО при ВКС; Решение №166/2010 г., на II ТО при ВКС; Решение №23/2011 г., на II ТО при ВКС и други.

Съгласно чл. 327, ал. 1 от ТЗ купувачът е длъжен да плати цената при предаване на стоката или на документите, които му дават право да я получили, освен ако е уговорено друго. В случая между страните не е уговорен срок за плащане на цената, различен от посочения в чл. 327, ал. 1 от ТЗ, поради което задължението на ответника като купувач по процесния договор за търговската продажба е станало изискуемо с предаването на стоките и документите за тяхното получаване – в случая датата на издаване на процесните фактури.

С изпълнението на задължението от ищеца за предаването на стоката по процесните договори за търговска продажба, задължението на ответника като купувач за плащане на продажната цена по тях е станало изискуемо. По делото се установи, че ответника не е погасил задълженията си по процесните фактури – въпрос, който е изследван от вещното лице по назначената съдебно-счетоводна експертиза. В тежест на ответника, съобразно правилото на чл. 154, ал. 1 от ГПК е било да докаже, че е изпълнил изцяло задълженията си за плащане на продажната цена по договорите за търговска продажба, тъй като ищецът не е длъжен да доказва отрицателния факт на неплащането, а съгласно чл. 77 от ЗЗД при изпълнението длъжникът може да поиска от кредитора разписка, за да се снабди с писмено доказателство, установяващо точното и добросъвестно изпълнение на своето задължение.

Ответникът в настоящото производство не доказва това релевантно обстоятелство, че платил претендираните суми.

По отношение на **Фактура № 0000908835/03.11.2014 г.** за сумата от **1719.71** лева, която не е отразена в счетоводството и дневниците по 33Д на ответника, настоящият съдебен състав намира, че същата е подписана от Петя Панева, в качеството на издател и отговарящ за операцията (респ. от управителя на ответника „.....“ ООД), като подписа не е оспорен от ответника с отговора на исковата молба, съобразно чл.193, ал.1, изр.1 ГПК. В тази връзка се приема за доказано, че стоките (мярка, количество, цена и стойност), обективирани във **Фактура № 0000908835/03.11.2014 г.** са предадени от ищеца-доставчик на ответника-получател и издател на фактурата.

Според вещото лице, ответникът е извършил плащания в общ размер от **1134.92** лева, като в тази връзка предявения иск се явява основателен и доказан за сумата от **6977.13** лева, до който размер следва да бъде уважен, като за разликата до пълния предявен размер от **8112.05** лева следва да бъде отхвърлен.

Като законна последица от уважаването на иска по чл. 422, ал. 1 от ГПК, във връзка с чл. 327, ал. 1 от ТЗ и доколкото това е поискано изрично от ищеца, върху сумата от **6977.13** лева следва да бъде присъдена законна лихва от датата на подаване на заявлението по чл. 410 ГПК, въз основа на което е образувано частно гражданско дело № 47362/2019 г., по описа на Софийски районен съд, 52 състав – **14.08.2019 г.** до окончателното ѝ изплащане.

По иска с правно основание чл.422, ал.1 ГПК, във връзка с чл. 86, ал. 1 33Д:

Съгласно чл. 86, ал. 1 от 33Д при неизпълнение на парично задължение длъжникът дължи обезщетение в размер на законната лихва от деня на забавата. Денят на забавата се определя съобразно правилата на чл. 84 от 33Д. Съгласно тези правила при срочно задължение длъжникът изпада в забава ipso jure след изтичането на срока, а ако задължението е без срок за изпълнение – от деня, в който бъде поканен от кредитора.

В конкретния случай процесните задължения на ответника имат срочен характер, като съгласно чл.327, ал.3, във връзка с чл. 303а, ал.3 ТЗ, ако не е уговорен срок за плащане, паричното задължение трябва да бъде изпълнено в 14-дневен срок от получаване на фактурата. В тази връзка по **Фактура № 0000907989/12.08.2014 г.** ответникът е изпаднал в забава на 27.08.2014 г.; по **Фактура № 0000908078/21.08.2014 г.** ответникът е изпаднал в забава на 05.09.2014 г.; по **Фактура № 0000908222/05.09.2014 г.** ответникът е изпаднал в забава на 20.09.2014 г.; по **Фактура № 0000908328/16.09.2014 г.** ответникът е изпаднал в забава на 01.10.2014 г.; по **Фактура № 0000908574/09.10.2014 г.** ответникът е изпаднал в забава на 24.09.2014 г.; по **Фактура № 0000908835/03.11.2014 г.** ответникът е изпаднал в забава на 18.11.2014 г. и по **Фактура № 0000910185/10.03.2015 г.** ответникът изпада в забава на 25.03.2015 г. Видно от приетата и неоспорена съдебно-счетоводна експертиза общия размер на мораторната лихва, върху сумите по издадените фактури, като се изключат извършените частични плащания е за сумата от **3409.77** лева, до който размер следва да се уважи предявения иск, като за разликата до пълния предявен размер от **3977.09** лева следва да бъде отхвърлен.

С оглед изхода на спора и своевременно направеното от ищеца искане, ответникът следва да бъде осъден да му заплати на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК сумата **2643.36** лева, представляваща разноски за държавна такса от **415.47** лева, за възнаграждения на вещо лице от **429.60** лева и за адвокатско възнаграждение от **1798.29** лева, съразмерно на уважената част от исковете.

По изложените съображения Софийски районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от „.....“ ЕООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Бигла“ №7, срещу „.....“ ЕООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к.“Дружба 2“, бл.421, вх.В, ет.3, ап.62, иск по чл.422, ал.1 ГПК, във връзка с чл. 327, ал. 1 ТЗ, че „.....“ ЕООД дължи на „.....“ ЕООД, сумата **6977.13** лева, представляваща цената на доставените санитарно-хигиенни материали, за които има съставени фактури (Фактура № 0000907989/12.08.2014 г. ; Фактура № 0000908078/21.08.2014 г. ; Фактура № 0000908222/05.09.2014 г. ; Фактура № 0000908328/16.09.2014 г. ; Фактура № 0000908574/09.10.2014 г. ; Фактура № 0000908835/03.11.2014 г. и Фактура № 0000910185/10.03.2015 г.), заедно със законната лихва, върху тази сума от подаване на заявлението по чл. 410 ГПК - **14.08.2019** г. до окончателното ѝ изплащане, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 8112.05 лева.

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по предявения от „.....“ ЕООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Бигла“ №7, срещу „.....“ ЕООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к.“Дружба 2“, бл.421, вх.В, ет.3, ап.62, иск по чл.422, ал.1 ГПК, във връзка с чл.86, ал.1 ЗЗД, че „.....“ ЕООД дължи на „.....“ ЕООД, сумата **3409.77** лева, представляваща мораторна лихва, върху главниците по издадените фактури, като ОТХВЪРЛЯ иска за разликата над уважения размер до пълния предявен размер от 3977.09 лева.

ОСЪЖДА „.....“ ЕООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр.София, ж.к.“Дружба 2“, бл.421, вх.В, ет.3, ап.62, да заплати на „.....“ ЕООД, ЕИК, със седалище и адрес на управление: гр. София, ул. „Бигла“ №7, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК, сумата от **2643.36** лева, представляваща разноси, съразмерно на уважената част от исковете.

РЕШЕНИЕТО може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис от него на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____